ECLI:LV:AT:2025:0220.11210034417.15.L
Lieta Nr. 11210034417, SKK-174/2025
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2025. gada 20. februārī

Senāts šādā sastāvā: senatori Irīna Jansone, Ivars Bičkovičs, Anita Poļakova,

iepazinies ar apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2024. gada 3. decembra lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Saskaņā ar šī panta trešo daļu kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Apsūdzētais /pers. A/ kasācijas sūdzībā norādījis, ka tiesa pārkāpusi Krimināllikuma 1., 14., 35., 46., 49.[1], 55. pantu, tādējādi pieļāvusi Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu šā likuma 575. panta trešās daļas izpratnē. Noraidot iespēju notiesāt apsūdzēto nosacīti par Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi un ņēmusi vērā, ka 1) /pers. A/ ir vienīgais ģimenes apgādnieks, jo sieva, auklējot zīdaini, nevar strādāt; 2) apsūdzētā mazgadīgajiem bērniem ir nepieciešams tēvs; 2) apsūdzētais ir resocializējies, nav bīstams sabiedrībai; 3) kopš noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas ir pagājuši astoņi gadi; 4) pēc tiesas sprieduma jaunus noziedzīgus nodarījumus apsūdzētais nav izdarījis. Ar Zemgales rajona tiesas 2023. gada 30. augusta spriedumu citā krimināllietā apsūdzētais notiesāts nosacīti, tādēļ apelācijas instances tiesa, pastāvot vienādiem apstākļiem, pieļāvusi atšķirīgu attieksmi un nepamatoti noteikusi /pers. A/ reālu brīvības atņemšanas sodu.

Senāts konstatē, ka apsūdzētais /pers. A/ kasācijas sūdzībā atkārtojis apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Apelācijas instances tiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu par apsūdzētajam /pers. A/ noteikto sodu, atzinusi, ka par Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam /pers. A/ noteikts taisnīgs sods, ievērojot Krimināllikuma 46. pantā norādītos soda noteikšanas vispārīgos principus un 35. pantā noteikto soda mērķi. Nosakot apsūdzētajam sodu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesa ir izvērtējusi viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī /pers. A/ personību raksturojošās ziņas, tajā skaitā to, ka apsūdzētā apgādībā ir nepilngadīgi bērni, /pers. A/ strādā un materiāli nodrošina ģimeni, kā arī pozitīvi mainījis savu uzvedību.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi Krimināllikuma 55. pantā paredzēto iespēju noteikt apsūdzētajam brīvības atņemšanas sodu nosacīti un argumentēti atzinusi, ka to piemērot nav pamata. Tiesa ņēmusi vērā apsūdzētā /pers. A/ personību pozitīvi raksturojošās ziņas, kā arī to, ka viņš iepriekš ir 16 reizes sodīts, noziedzīgus nodarījumus galvenokārt veicis finanšu-kredītu sfērā, tādējādi tiesai neradās pārliecība, ka /pers. A/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Kasācijas sūdzībā norādītais par citā krimināllietā konstatētiem apstākļiem, piemērojot apsūdzētajam /pers. A/ nosacītu notiesāšanu, nevar būt kritērijs soda noteikšanā izskatāmajā lietā un tas neietekmē šajā lietā pieņemtā nolēmuma tiesiskumu.

Jautājumu par to, vai vainīgo var notiesāt nosacīti, izlemj tiesa, pamatojoties vienīgi uz pašas tiesas, nevis vainīgā, viņa aizstāvja vai liecinieku pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Turklāt šo pārliecību tiesa pamato ne tikai ar vainīgā personību raksturojošajām ziņām, bet ar visu Krimināllikuma 55. panta pirmajā daļā norādīto apstākļu analīzi, ieskaitot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu. Senāts jau iepriekš paudis atziņu, ka nosacītas notiesāšanas nepiemērošana tiesai nav jāmotivē (*Senāta 2017. gada 23. februāra lēmuma lietā Nr. SKK-68/2017, 11815006815, 5.6. punkts*).

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ kasācijas sūdzība ir pamatota ar viņa atšķirīgo viedokli par sodu ietekmējošo apstākļu vērtējumu un pēc būtības vērsta uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Minētais ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I. Jansone I. Bičkovičs A. Poļakova